

Тазкия 192-дарс. Ғурурнинг давоси

19:00 / 18.07.2022 4642

Ғурурга кетиш номли оғир ахлоқий дарддан халос бўлишнинг давоси уч нарса: ақл, илм ва маърифатдан иборат.

Ақл.

Ақл бандага Аллоҳ таоло томонидан берилган улкан неъмат бўлиб, у ила инсон нарсаларнинг ҳақиқатини идрок қилади. Оқил киши заковат ва фаросат соҳиби бўлса, ғурурга кетишдан ўзини тийиши осон бўлади. Аммо зеҳни паст ва бефаросат одамлар бу ишни қилишлари қийин.

Маърифат.

Бу мақомдаги маърифатдан тўрт нарса ҳақида маърифат ҳосил қилиш кўзда тутилади:

1. Ўзини ўзи таниш.
2. Роббини таниш.
3. Дунёни таниш.
4. Охиратни таниш.

Агар банда ўзини, Роббини, дунёни ва охиратни таниб олса, унинг қалбида Роббул оламиннинг маърифати ила Аллоҳнинг муҳаббати, дунёнинг маърифати ила унга ўта қизиқмаслик, охиратнинг маърифати ила унга қизиқиш ўрнашади.

Бу эса ўз навбатида барча ишларнинг Аллоҳ таолонинг розилиги ва охиратнинг манфаати учун бўлишини таъминлайди. Мисол учун, таом тановул қиладиган бўлса, бу иш ила охират учун қиладиган ишларида кўмак олаётган бўлади.

Шу тариқа унинг нияти пок бўлади ва ундан мол- дунё, мансабпарастлик ҳамда ғаразгўйлик туфайли пайдо бўладиган ғурур дарди узоқлашади. Зотан, дунё охиратдан, ҳавойи нафс Аллоҳ таолонинг розилигидан устун бўлиб турганда ғурурдан қутулиш мумкин эмас.

Илм.

Бу ердаги илмдан мурод Аллоҳ таолога эришиш йўлини, У Зотга қурбат ҳосил қиладиган ва Ундан узоқлаштирадиган нарсаларни, мазкур йўлдаги офатлар, тўсиқларни билиш илмидир. Ўша нарсаларни билган одам юқорида айтиб ўтилган ғурурга кетишдан эҳтиёт бўлади. Буларнинг барчасидан кўзланган асосий мақсад банда қалбида Аллоҳ таолонинг муҳаббатидан бошқа нарсага жой қолмаслигидир.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди

